

סוגי משפטים והמרות

דף סיכום: איך מבחינים בין משפט פשוט, מאוחד ומורכב, ואיך ממירים ביניהם

שלושה סוגי משפטים

סוג	איך בנוי?	דוגמה
פשוט	גרעין אחד של נושא ונשוא (אפשר חלקים כוללים)	נשוא (נושא כלול) מושאים כוללים קנינו לחם וגבינה .
מאוחד	שני משפטים עצמאיים ושווים	משפט א מילת קישור משפט ב ירד גשם , אבל יצאנו .
מורכב	משפט עיקרי ופסוקית תלויה בו	פסוקית תיאור זמן משפט עיקרי כשירד גשם , נשארנו בבית .

סוגי פסוקיות שכיחים

פסוקית	מילת שעבוד לדוגמה	דוגמה
מושא	ש-	פסוקית מושא ביקשו שנגיע .
לוואי	ש-, שבו	פסוקית לוואי הספר שקראתי
תיאור זמן	כאשר, עד ש-	פסוקית תיאור זמן כשהגענו
תיאור תכלית	כדי ש-	פסוקית תיאור תכלית כדי שלא נאחר
תיאור ויתור	אף על פי ש-	פסוקית תיאור ויתור אף על פי שהיה קר

איך ממירים?

- שומרים על המשמעות ועל הקשר הלוגי.
- מאוחד: מילת קישור בין שני משפטים (לכן, אבל).
- מורכב: מילת שעבוד ופסוקית (מפני ש-, אף על פי ש-).
- פשוט: צירוף שמני במקום פסוקית (בגלל, למרות).

אותו רעיון בשלושה מבנים:

משפט א מילת קישור משפט ב ירד שלג , לכן הלימודים בוטלו .	פסוקית תיאור סיבה משפט עיקרי מפני שירד שלג , הלימודים בוטלו .	תיאור סיבה נושא נשוא בגלל השלג הלימודים בוטלו .
---	--	--

זכרו! כדי להבחין בין מאוחד למורכב שואלים: אפשר לשים נקודה בין החלקים, וכל חלק יעמוד לבד? אם כן – מאוחד. אם חלק אחד תלוי בשני – מורכב.

דוגמה פתורה: «המשחק נדחה, כי המגרש היה רטוב» הוא משפט ____ .

- «כי המגרש היה רטוב» אינו עומד לבדו – הוא מסביר את הסיבה.
- זו פסוקית תיאור סיבה התלויה בעיקרי.

התשובה: מורכב

בודקים את עצמנו – כתבו את סוג המשפט: פשוט, מאוחד או מורכב.

- «ירד גשם, אבל יצאנו» הוא משפט _____ .
- «כשירד גשם, נשארנו בבית» הוא משפט _____ .
- «קנינו ספרים ומחברות» הוא משפט _____ .
- «ביקשו מאיתנו שנחכה בחוץ» הוא משפט _____ .

תשובות לבדיקה עצמית: א. מאוחד • ב. מורכב • ג. פשוט • ד. מורכב